

IN MEMORIAM

O. Pankracije Vupora

Pri kraju 98. godine života i 74. svećeništva preminuo je o. Pankracije Vupora 31. ožujka 1995. god. u Franjevačkom samostanu u Varaždinu, u kojem je proživio skoro pola svoga životnog vijeka kao franjevac, svećenik, orguljaš, zborovođa, skladatelj i popravljač orgulja.

O. Pankracije Vupora

Rodio se 5. svibnja 1897. god. u Gornjem Knegincu kod Varaždina iz brojne obitelji Vupora. Roditelji su mu na krštenju dali ime Stjepan, a u Franjevačkom redu dobio je ime Pankracije.¹

Kako je u djetinjstvu otkrio Božji dar za glazbu, u sjemeništu je počeo marljivo učiti svirati. Bio je višestruki glazbeni entuzijast; pun planova, koje je bez mnogo promišljanja bio spremam odmah početi ostvarivati.

Gotovo samouki, bio je neumorni orguljaš u franjevačkim crkvama u Zagrebu, Našicama, Klanjcu, Karlovcu, Trsatu, Čakovcu i najduže u Varaždinu. Orguljaški žar nosio ga je u mladosti, u zrelim godinama, pa do posljednjih dana života. Rado je i mnogo svirao od dačkih dana - od drugog do osmog desetljeća našeg stoljeća - uvijek zanosno i poletno. Njime je znao oduševiti Božji narod da pjeva složno i glasno - od srca.

Odlikovao se revnim prepisivanjem nota, kako za orgulje tako i dionica za pjevače. Okušao se i u skladanju, od čega se sačuvalo 12 misa za dvoglasni, troglasni i četveroglasni zbor uz pratnju orgulja, dvoje zborne *Litanije lauretanske*, nekoliko zbornih skladbi i pučkih popjevaka za svetu pričest, zatim Majci Božjoj, sv. Antunu i dosta kraćih skladbi za orgulje.² Svoje skladbe uvijek je rado i s ponosom izvodio.

Za vlastitu upotrebu izdao je pjesmaricu s popjevkama Majci Božjoj, pod naslovom: *Kraljici neba i zemlje*. Ona sadrži 45 jednoglasnih i dvoglasnih većinom opće poznatih pučkih popjevaka i nekoliko starih iz okolice Varaždina. Njome je želio sačuvati pučko pjevanje. A napisao joj je dirljivi uvod:

"Marijo, čuj i moj sad glas:
primi od mene ovaj mali dar
kojim želim proširiti tvoju slavu
i dati tebi falu".

Kao zagrijani crkveni glazbenik nastojao je da glazba u crkvi bude u skladu s duhom liturgije, zato je brižljivo pripremao glazbene programe za nedjelje i blagdane: pisačim strojem je iz *Rimskog misala* prepisivao

"Ulagne pjesme", uglazbljivao ih i umnažao da bi na sv. misi s pjevačima mogao izvoditi liturgijski tekst.

Kao mladi pater u Zagrebu je izgradio sobne orgulje. A popravio je i mnogo orgulja po crkvama Zagorja i Međimurja: ugradio elektromotor, ospособio oštećene svirale, opratio, ugodio i kolaudirao. Najviše zahvata poduzeo je na nekoliko orgulja u franjevačkim crkvama. U Našicama, iz dna kora orgulje je preselio na prednji dio kora; zagrebačkima je dogradio nekoliko registara. Najzamašniji zahvat poduzeo je na varaždinskim orguljama Franca Jenka iz 1937. god. (pneumatika, dva manuala, 23 registra). Dodao im je još tridesetak registara i nabavio elektromagnetski sviranik, sa tri manuala, kod talijanske orguljske tvrtke Zanin iz Udina. No, zbog svoje staračke dobi o. Pankracije te orgulje nije uspio dovršiti.

Bio je druželjubiv, vedre naravi, blagoglagoljiv, uvijek spremam na dosjetku i šalu, a zbog blagog humora bio je obljenjen u društvu.³

Franjevački, jednostavno, znao je prići svakome. U starosti češće je u habitu šetao po gradu imajući lijepu riječ za svakoga svog sugovornika: suošćeao je s bezizlaznim stanjem "klošara", volio je malu djecu, k njima prilazio i rado im tepao, a razigrane mališane češće je promatrao da bi ih na kraju nagradio bombonima, učenicima, umornima od škole, pokazivao je svoje razumijevanje i znao im uputiti riječ podrške, dok je sa starima, kroz ljetno vrijeme gotovo svakodnevno u popodnevnim satima, sjedio na klupi pored crkve i razgovarao.

Okrijepljen svetim sakramentima, tiho je preminuo u miru Božjem. Uz mnoštvo franjevaca i Božjeg naroda bio je pokopan 3. travnja, u Franjevačkoj grobnici, na Varaždinskom groblju.

O. Pankracije Vupora, jedan od entuzijasta franjevačkih crkvenih glazbenika Provincije svetog Ćirila i Metoda, ostat će u srcima mnogih vjernika diljem *Lijepe naše* upisan kao višestruki zagrijani crkveni glazbenik.

BILJEŠKE

- 1 Za njim je u Franjevački red stupio njegov mlađi brat Franjo koji je dobio ime Ciprijan. Kao svećenik posebno se posvetio katehizaciji. Bio je znameniti i dugogodišnji vjeroučitelj u osnovnoj školi na Kaptolu u Zagrebu.
- 2 Sve skladbe je poimence u svom članku nabrojio Miroslav Vuk: god. LVI., br. 1,2 Zagreb 1986. str. 21-23: *Sveta Cecilia*, Stjepan o. Pankracije Vupora.
- 3 U svojoj prostodušnosti znao se našaliti da će i u nebu svirati - i to - veličanstvene orgulje.

Franjo JESENOVIĆ